

Myllynlahden-Joutsansalmen kansalaisfoorumin kokoontui Huttulassa 24. syyskuuta 2008

LYHYT MUISTIO KOKOUKSEN (3/2008) KULUSTA JA PÄÄTÖKSISTÄ

Yhteensä 42 joutsalaisia ja muuta foorumin ystävää oli kokoontunut Huttulaan jatkamaan 16.4. ja 13.8 aloitettua yhteistyötä asuinympäristömme ja kuntakeskuksen keskeisen vesialueen tilan parantamiseksi. Avoin keskustelu oli hyvin vilkasta ja monipuolista. Oli erityisen ilahduttavaa, että niin monet kunnan johtohenkilöt ja poliittisten ryhmien vastuuhenkilöt olivat saapuneet paikalle, heidän kärjessään kunnanhallituksen puheenjohtaja Terttu Hentinen. Keski-Suomen ympäristökeskusta edustivat Pekka Kivijakola ja Raija Rekonen. Monipuolinen ja asiantunteva mielipiteiden vaihto kulminoitui vahvaan yhteiseen vetoomukseen kiireisistä jatkotoimista Myllynlahden-Joutsansalmen vesistön ja maiseman suojelemiseksi ja pitämiseksi puhtaana haitallisista vesikasveista. Foorumi hyväksyi erityisen kannanoton foorumin tulevan toiminnan vahvaksi kivijalaksi.

Taisto (Mylly-Jussi) Kuitusen tervetuloitotusten ja lyhyen katsauksen jälkeen foorumi kutsui kokouksen puheenjohtajaksi Jouko T. Lehtosen, joka on väsymättä toiminut foorumin tarkoituksien puolesta ja johtanut viisaasti foorumin valmistelutiimin työtä.

Puheenjohtaja tarkasteli lyhyesti jo noin kolmekymmentä vuotta käytyä kansalaiskeskustelua Joutsan vesistöjen tilasta sekä tarvetta organisoida ja kanavoida kunnan asukkaiden huolenaiheet päätöksentekijöiden ja haitan aiheuttajien tietoon. Hän painotti erityisesti asukkaiden yhteisesiintymistä kalalaitoksen nykyisen ympäristöluvan valmistelussa ja sitä seuranneessa kiusallisesti pitkittyneessä oikeusprosessissa. Sen tuloksena asukkaiden ääni tuli lopulta vahvasti huomioonotettua, mutta samalla menetettiin yli kolme vuotta aikaisempaa tiukempien lupaehtojen voimaantuloajassa. Hän korosti laajan yhteisesiintymisen merkitystä kansalaisten allekirjoittaessa vuoden 2008 alussa vahvan vetoomuksen Joutsan kunnan päättäjille sellaisen keskustelevan ja suunnittelevan asianomistajafoorumin koollekutsumiseksi, joka myös tähtäisi päätösten valmisteluun Myllynlahden, Joutsansalmen ja Jääsjärven vesistön suojelemiseksi ja pitämiseksi puhtaana haitallisista vesikasveista. Sitten vetoamus johti toimenpiteisiin ja kunnanvirastossa 16. huhtikuuta 2008 pidettyyn keskustelutilaisuuteen, jota voidaan pitää foorumin työn avauksena, ja sen työtä jatkaneeseen foorumin toiseen kokoukseen 13. elokuuta 2008. Puheenjohtajan tukena oli myös lehtileikkeistä ja muista kuvista koostettu esitys, mikä konkreettisesti havainnollisti sekä karvalehtiongelman pitkäkestoisuutta että kunnan asukkaiden päättäväistä toimintaa ongelmien poistamiseksi.

Foorumi kuuli lyhyen katsauksen foorumin aikaisempien keskustelutilaisuuksien keskeisistä teemoista ja foorumin asettamista toimintansa yleisluontoisista tavoitteista. Foorumin toinen kokous kiinnitti vahvasti huomiota kunnan johdon, kuntalaisten ja erityisesti yritysten vastuuseen välttää haitan tuottamista sekä yhteiskuntavastuuta aiheutetun haitan korjaamisessa ja korvaamisessa. Toinen foorumin omaksuma yleislinjaus on, että kaikkien asianosaisten pitäisi tukea pyrkimyksiä modernimman ja tarkoitukseensa soveltuvan puhdistustekniikan käyttöönottamiseksi viivyttämättä. Tämän tavoitteen katsottiin tarvitsevan tuekseen ajan tasalla olevaa tietoa teknisistä

ratkaisuista ja yhteisiä ponnisteluja kaikkien asianosasten saamiseksi saumattomaan ja rakentavaan yhteistyöhön.

Keskustelun oli hyvin asiallista ja asiapitoisuutta, mitä jäntevöitti valmistelutiimin laatima kannanotto luonnos. Samalla kun foorumin osanottajat kommentoivat luonnostekstin sisältö, he toivat esiin näkökantojaan tukevia havaintojaan ja faktojaan koskien mm. karvalehden poistoa kuluneena kesänä, fosforipäästöjen kehitystä ja mittaamista sekä muiden päästöjen ja haitta-aineiden, kuten antibioottien, formaliinin, nukutusaineiden ja loisrokotteiden vaikutuksia vesistön tilaan ja terveellisyyteen. Erityinen huolenaihe oli runsas tetrasykliinin käyttö kalanviljelylaitoksilla.

Foorumi keskusteli intensiivisesti Joutsansalmen pohjalle kerääntyneen ja osittain sedimentoituneen massan ja siitä liukenevien haitta-aineiden vaikutuksesta vesistön tilaan. Sedimentin poistamista imuruoppauksella ja käyttämistä maanparannusaineena pidettiin yhtenä mahdollisuutena. Samalla korostettiin, että käsillä olevia ongelmia ratkottaessa tulee kiinnittää huomiota kaikkiin haitan aiheuttajiin ja haitan lähteisiin samanaikaisesti.

Ympäristökeskus ja maatalouden kehittämiskeskuksen Tiina Seppälä informoivat omista mahdollisuuksistaan osallistua tulevaisuuden toimenpiteiden suunnitteluun ja toteutukseen kertomalla mm. Pintavesi-ohjelmasta ja uudistettavan maaseudun kehittämislain tarjoamista mahdollisuuksista kehittämis- ja investointihankkeiden osalta. Foorumi katsoi, että sen työn painopisteitä tulee olla myös veden laadun ja ympäristön viihtyisyyden parantaminen. Siten pyrkiessään parantamaan vesistön tilaa, on korostettava veden merkitystä jokapäiväisenä terveyden ja ravinnon lähteenä sekä vesien suurta merkitystä virkistyskäytölle, kuten uimalaitosten ja venesataman käytölle sekä virkistyskalastukselle.

Lukuisat kunnallisvaaliehdokkaat ja Joutsan kunnan luottamushenkilöt ilmaisivat tukensa foorumin työlle ja antoivat siten odottaa, että kunnan jatkuva tuki tulee kanavoitumaan sekä tarvittaviin yhteistyöneuvotteluihin että konkreettisiin toimenpiteisiin vesistön suojelemiseksi ja sen tilan parantamiseksi. Kunnanhallituksen puheenjohtaja Terttu Hentinen nosti esiin vesistön merkityksen kunnan vetovoimatekijänä ja kannatti foorumin ja kunnan yhteistyötä 'Joutsan helmi' - teeman kehittämiseksi yhteisvoimin.

Foorumi hyväksyi yhteisen kannanoton jatkotyön strategiseksi asiakirjaksi. Foorumin valmistelutiimin ohjauksessa laadittavien kotisivujen luonnokset esiteltiin. Myös [kannanotto](#) on luettavissa lähiaikoina julkaistavilla kotisivuilla www.joutsansalmi.com.

Foorumin seuraava yhteinen tilaisuus pidetään **26. marraskuuta 2008**, myös Huttulassa. Ohjelmassa keskeisellä sijalla ovat asiantuntija-alustukset ja keskustelu kalanviljelylaitosten jätevesien puhdistamisesta ja teknisistä ratkaisuista.

Lopuksi puheenjohtaja kiitti kaikkia osanottajia aktiivisuudesta, Joutsan kuntaa ystävällisestä tuesta ja Huttulaa tarjoamistaan erinomaisista tiloista.

Muistiin merkitsi,

Pekka Patosaari